

Vlaams
Parlement

vergadering **C69 – CUL10**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 3 december 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over exclusieve rechten op Mediafondsproducties - 406 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deelname van een voorzitter van een politieke partij aan Stars for life - 427 (2013-2014)	5
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het terugtrekken van aangekondigde reportages door de VRT-nieuwsredactie - 442 (2013-2014)	8
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de steun van Cobra.be aan het Festival van de Gelijkheid - 443 (2013-2014)	10
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de uitzending door de VRT van een muziekdocumentaire, aangeleverd door een platenmaatschappij - 475 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroj tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over promotiecampagnes op Canvas - 479 (2013-2014)	16
■	

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over exclusieve rechten op Mediafondsproducties - 406 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, collega's, het reglement van het Mediafonds laat toe dat een derde partij, bijvoorbeeld een distributeur, na een eerste uitzending van een door het Mediafonds mee gefinancierde productie op open net de exclusieve rechten verwerft op de mede door het Mediafonds gefinancierde televisieproducties. Voor de distributeurs kan dat een middel zijn om hun marktpositie te verstevigen, extra inkomsten te verwerven enzovoort. Het is een middel dat gefinancierd wordt met overheidsmiddelen. Dat lijkt me een wellicht onbedoeld, maar vooral onwenselijk neveneffect. Ik vraag er zo meteen uw mening over. Bovendien wordt het Mediafonds ook mede gespijsd door distributeurs zelf. Zo komen we terecht in wat verwarrende situaties, rollen en afhankelijkheden.

Minister, lijkt het u opportuun dat distributeurs de exclusieve rechten kunnen verwerven op producties die werden ontwikkeld met de steun van het Mediafonds, dus gefinancierd met overheidsmiddelen?

Op welke basis worden die rechten verworven? Zijn er veel dergelijke verwervingen gebeurd of is dat eerder uitzonderlijk? Hoe gebeurt de prijszetting? In welke mate speelt het cofinancieren van het Mediafonds hierbij al dan niet een rol?

Erkent u dat deze exclusieve rechten een wapen kunnen zijn in de strijd om het marktaandeel tussen de distributeurs?

In welke mate draagt de verkoop van de exclusieve rechten bij tot het oorspronkelijke doel van het Mediafonds?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, zowel de huidige als de nieuwe beheersovereenkomst van het Mediafonds bepalen dat gesteunde reeksen minstens moeten worden vertoond in open net. Dat betekent dat zij moeten worden uitgezonden door een omroeporganisatie die beschikbaar is in het analoog of digitaal basispakket van een dienstenverdelers, zonder meerprijs op het basisabonnement.

Het reglement op het Mediafonds voegt daaraan toe dat een steunaanvraag bij het Mediafonds slechts ontvankelijk is indien die wordt ingediend door een Vlaamse televisieomroeporganisatie die haar programma's in open net uitzendt. Die bepalingen zijn opgenomen om te verzekeren dat producties die gefinancierd worden met overheidsmiddelen minstens eenmaal door elke abonnee van een dienstenverdelers kunnen worden bekeken en dit zonder bijkomende kosten.

Noch de beheersovereenkomst van het Mediafonds, noch het hierop aansluitende reglement van het Mediafonds bevat een expliciet verbod op de verkoop van de exclusieve rechten op de gesteunde producties. De bestaande regeling lijkt mij evenwichtig. Die regeling omvat twee kernelementen. Het eerste is het feit dat de dienstenverdelers door hun potentiële bijdrage aan het Mediafonds geen rechten verwerven. Met andere woorden, ze moeten extra betalen indien ze aanspraak willen maken op bepaalde rechten. De markt speelt hier dus. De dienstenverdelers verwerven geen voorrecht door hun potentiële bijdrage aan het Mediafonds. Het tweede kernelement is het feit dat de onafhankelijke productiesector en bij uitbreiding de Vlaamse omroeporganisaties niet worden afgesneden van een potentiële extra financieringsbron.

Ik ga nog wat uitgebreider in op de argumentatie.

Ten eerste is het verwerven van die exclusieve rechten een complexe materie waarbij de context ruimer is dan de werking van het Mediafonds. Bovendien zijn daarbij veel spelers met vaak strijdige posities betrokken.

Ten tweede is het zo dat er, in het kader van de stimuleringsregeling waarbij de dienstenverdelers eventueel middelen zullen kunnen inbrengen bij het Mediafonds, ook een optie is die rekening houdt met het aantal abonnees van de dienstenverdelers. Elke dienstenverdelers draagt dan bij vanuit zijn eigen positie op de markt. De grotere dragen meer bij dan de kleinere. De bijdrage komt in de totale pot van het Mediafonds terecht. We hebben erop toegezien dat de dienstenverdelers zich daarmee geen voorafgaande rechten of privileges ‘kopen’ – om het cru te stellen – bij het Mediafonds. Per definitie verwerven ze dus geen exclusieve rechten. Ze kunnen die rechten enkel verwerven indien ze extra middelen op tafel leggen bij de totstandkoming van de totaalbudgettering van de productie. Dat is eigenlijk de gangbare praktijk.

Ten derde wil ik erop wijzen dat het productiebudget maar ten dele met overheidsmiddelen tot stand komt. Algemeen geldt de regeling dat de steun, die toegekend wordt door het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) via het Mediafonds, maximum 50 procent van het totale productiebudget van de audiovisuele creatie mag bedragen. Het totaalbudget is dus een mix van middelen die afkomstig zijn van het Mediafonds, de omroep, de tax shelter, van de distributeur en van eender wie die daartoe het initiatief neemt. De overheid is dus niet de enige financierende partij.

Ten vierde moeten we ook duidelijk zijn over welke exclusieve rechten we het hebben. Ik denk dat we er redelijkerwijze van kunnen uitgaan dat het contract tussen een zender en een producent – het contract dat tot stand komt in het kader van het Mediafonds – in de praktijk nooit toelaat om alle rechten exclusief aan een dienstenverdelers te verkopen.

Tot slot is in aanloop naar de nieuwe beheersovereenkomst wel degelijk van gedachten gewisseld met de betrokken actoren zoals de productiesector, enkele omroepen en het VAF over de eventuele noodzaak om strengere regels op te leggen op de verwerving van exclusieve rechten op preview. De sector geeft aan dat de financiering van kwaliteitsfictie zeer duur is. Ondanks de inspanningen die we leveren via het Mediafonds, moeten we goed bewaken dat het niet onbetaalbaar dreigt te worden. Om die financiering rond te krijgen, heeft men erop aangedrongen dat we de onderhandeling over die rechten vrij zouden laten en daar niet in zouden tussenbeide komen.

Men gaf ook aan dat de kwestie van exclusieve rechten wellicht aan belang zal winnen en dat ingrepen vanwege de overheid nu nog niet wenselijk zijn. Ik heb er dan ook voor geopteerd het kader vooralsnog te laten zoals het is, wetende dat de problematiek zich op dit ogenblik nog maar sporadisch voordoet. Als dat in de toekomst wel het geval is, moeten we het debat misschien openen. In het kader van het Mediafonds heeft het zich tot nog toe zelfs nog niet voorgedaan.

We blijven erover waken dat het wordt uitgezonden op open net zodat iedereen het zonder betaling kan zien. Verder hebben we de contractuele vrijheid gelaten. We hebben erop toegezien dat er geen voorafgaande privileges kunnen zijn voor de dienstenverdelers.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, als het zo sporadisch is als u zegt, dan moeten we niet meteen alarm slaan. U bent niet de persoon om al direct in te grijpen in de regelgeving.

Ik kan een zeker begrip opbrengen voor het argument van de productiecirkel. U zegt dat het duur is en dat we alle inkomsten kunnen gebruiken om de productiekosten te dempen. Dat is meegenomen.

Het is heel goed dat het nooit alle rechten kunnen zijn en dat het altijd op open net moet komen. Dat is voor mij vanzelfsprekend. Laat ons dat volgen en monitoren in de toekomst. Mocht het nodig zijn, dan moeten we daar opnieuw over discussiëren. Ik dank u voor uw antwoord, minister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deelname van een voorzitter van een politieke partij aan Stars for life - 427 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, na de lancering van politici door een fijne quiz, waardoor ze belanghebbende mensen worden, is er nu waarschijnlijk de lancering van politici die zingen. ‘What’s next?’, vraag ik me af. ‘So you think you can dance’ misschien.

Misschien is dit de ‘Wiedergutmachung’ voor het feit dat we nu met een rechts toppoliticus opgezadeld zitten, dat er nu een links politicus naar voren mag komen in een programma.

Het gaat er mij niet om of de politicus in kwestie kan zingen of dansen of koken of wat dan ook. Ieder moet maar voor zichzelf beslissen of hij zich op tv belachelijk wil maken of niet. Maar we zitten hier met een openbare omroep. Groen-voorzitter Wouter Van Besien, waar ik persoonlijk niets tegen heb, gaat deelnemen aan ‘Stars for life’. Tot daaraan toe. Het is een zangwedstrijd naar aanleiding van Music For Life. Als promo kan dit wel tellen. Het is niet zo dat hij een lans breekt voor de mogelijke deelname van alle politieke partijen. Voor mij is het iedereen of niemand. Het is het een of het ander.

We kunnen er niet omheen: dit is vreemd. Vanaf 2 december gaan twaalf bekende Vlamingen en één politicus zingen in een programma. Het is niet zomaar een politicus, het is een partijvoorzitter. Vrijheid, blijheid, allemaal goed en wel, maar het is een programma van de openbare omroep. Regelmatig duikt de discussie op over de objectiviteit van de openbare omroep, vooral als het te maken heeft met politiek en politieke partijen.

Ik zal niet oordelen over het zangtalent van Van Besien. Dit is actief gevraagd door de VRT aan politici. Een aantal politici kunnen blijkbaar niet zingen, het is goed dat zij niet deelnemen. Er blijft blijkbaar maar één politicus over. Minister, u hebt ook al aan amusementsprogramma’s deelgenomen. Dit is er een voor een goed doel. Qua promo is dit een enorm platform met grote aanwezigheid. Iedereen weet natuurlijk dat de finale beslissing altijd wordt genomen door de productie. Dat was ook zo bij ‘De slimste mens’. U hebt daaraan deelgenomen. U weet dat dat scripting is. U weet dat dat te maken heeft met verkiezingen. Vlak voor de verkiezingen hebben we een sperperiode, grote politici vlogen er toen uit. Dat is nog een andere discussie. Zo werkt dat nu eenmaal, tv en productiehuizen, vooral als het een eigen product is.

Ik denk – het is mijn mening – dat de deelname van een politicus van dat formaat een foute beslissing is van de VRT. De politieke kleur heeft daar niets mee te maken. De partij heeft er niets mee te maken. Het gaat om het principe. Als alle politieke kleuren eraan zouden deelnemen, zou ik deze vraag niet stellen. Het is geen informatieprogramma. Iedereen dekt zich al op voorhand in. Ik ben natuurlijk ontzettend benieuwd naar de reactie van de VRT. Het maakt niet uit of het nu voor het goede doel is of niet. 11.11.11 is een beetje het vehikel nu. Dat ligt allemaal dicht bij elkaar.

Minister, vindt u de deelname van Groen-voorzitter Van Besien als enige Vlaamse politicus, op enkele maanden van de federale, Vlaamse en Europese verkiezingen opportuun? Dit programma komt in primetime.

Heeft de VRT volgens u een inschattingsfout gemaakt wetende dat evenementen en programma's als Music For Life op veel belangstelling kunnen rekenen? Bij voorkeur zou daar niet één toppoliticus aan deelnemen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik sluit me aan bij de essentie van de vraag van de heer Verstrepen. Het is een beetje vreemd dat er maar één politicus optreedt in dit programma. In 'De slimste mens' zaten er meerdere. Er was meer evenwicht.

Minister, voor mij is het in elk geval een geruststelling dat Groen zijn voorzitter stuurt en niet Bart Caron. (*Gelach*)

De voorzitter: De heer Wiene heeft het woord.

De heer Wim Wiene: Voorzitter, minister, geachte leden, ik was uiteraard bereid om mijn baritonstem in te zetten voor het sociale project Moeders voor Moeders, maar het probleem was natuurlijk dat ik niet werd gevraagd.

Alle gekheid op een stokje, mijn pleidooi is bekend: politici, blijf toch weg uit die spelprogramma's. Blijf toch weg uit die showprogramma's. Beperk u tot de zaak die u als politicus moet verdedigen. Ga naar informatieprogramma's en duidingsprogramma's. Iedereen heeft er altijd de mond van vol dat de politiek geen goede naam heeft bij de bevolking, maar als men te pas en te onpas als Pipo de Clown gaat optreden in een of ander programma, dan moet men daar ook niet van schrikken. Dat is toch de kern van de zaak bij al die passages van diverse politici. Het is al een heel lang lijstje aan het worden. Er zijn maar zeer weinig kleine uitzonderingen die zich in dergelijke spelprogramma's en infotainmentprogramma's overeind kunnen houden, die daar vrij goed uit komen. Laten we zeggen dat 90 procent zich hopeloos belachelijk maakt. Ik meen dat ze daarmee ook de ernst van de politiek enigszins ondergraven. Dat is niet goed.

Ook is er de neutraliteit. Daarmee kom ik tot de kern van de vraag van de heer Verstrepen. Het gaat toevallig over één partij. Ik hoor iemand van een andere fractie zich daarover beklagen, terwijl die fractie in het verleden niet echt veel reden tot klagen heeft gehad, toen het ging over het optreden van bepaalde personen uit zijn partij in spelprogramma's. Dat is echter een ander verhaal.

Het is zelfs zo dat de VRT nu de cijfers niet meer bijhoudt. Dat vind ik opmerkelijk. Dat bewijst dat ze inderdaad iets te verbergen heeft wat die neutraliteit betreft. Minister, in het begin van deze legislatuur heb ik u samen met mijn fractiegenoot, de heer Van Hauthem, schriftelijke vragen gesteld over de deelname van politici aan infotainment- en spelprogramma's. In het begin van de legislatuur kregen we dan een mooie lijst van welke politici hoeveel keer in welke programma's hadden opgetreden. We zagen toen inderdaad grote discrepanties tussen partijen. Een jaar later deden we die oefening opnieuw, om de cijfers te kennen van het afgelopen jaar. Toen kregen we de mededeling dat de VRT die niet bijhoudt. Daar zit dus wel iets fout. Minister, ik wil u, als voogdijminister van de VRT, oproepen om de VRT aan te zetten tot de nodige omzichtigheid wat het uitnodigen van politici in dergelijke programma's betreft.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, ik meen dat de VRT wél omzichtig is geweest: ze heeft toch gecheckt of Wouter Van Besien kan zingen. Dat is een flauw grapje van mij.

Ik heb de VRT effectief gevraagd hoe een en ander is gelopen. Ik heb het programma zelf nog niet gezien, maar blijkbaar heeft gisteren de eerste uitzending plaatsgevonden. Drie weken lang brengt men 'Stars for life', een zangwedstrijd waarin twaalf bekende Vlamingen het tegen elkaar opnemen ten voordele van de Studio Brusselactie Music For Life. Het wordt uitgezonden van maandag tot donderdag, om halftien 's avonds. De twaalf bekende Vlamingen die eraan meedoen, mogen zelf een goed doel kiezen. Het zijn bekende Vlamingen met muzikaal talent, maar geen professionele zangers of zangeressen. Ze nemen het tegen elkaar op om de stem en het gezicht te worden van de Song for life, een nummer voor Music For Life.

Bij de zoektocht naar kandidaten was volgens de VRT 'variatie' het sleutelwoord. Men wou een zo breed mogelijk publiek bereiken met kandidaten die allerlei beroepen uitoefenen. Het gaat over presentatoren, acteurs, komieken, een modeontwerper en ook een politicus. De politicus in kwestie is Wouter Van Besien. Het productiehuis deMENSEN heeft dit programma in elkaar gezet. Het heeft ook diverse politieke partijen benaderd om mee te doen aan een casting. Sommige partijen wilden niemand sturen. Voor andere partijen zijn bepaalde kandidaten niet komen opdagen, of werden mensen afgevaardigd die de lat van de muzikale kwaliteit niet haalden. Ik weet niet over wie dat gaat.

Bij de keuze van de kandidaten hield men dus rekening met de kwaliteit van de stem. Volgens de programmamakers beschikt Wouter Van Besien over een goede basis wat dat betreft. Hij draagt ook bij tot die evenwaardige mix, door zijn baan, maar ook door zijn leeftijd. Hij is naar verluidt immers de oudste kandidaat.

Er werd me gevraagd hoe het zit met politici in het licht van de verkiezingen. Dat is een correcte vraag. De sperperiode gaat bij gewone verkiezingen drie maanden voor de verkiezingen in. Voor de verkiezingen van 25 mei begint de sperperiode dus op 25 februari. Vanaf dan gelden er striktere regels voor het bedrijven van politieke propaganda. De VRT is zich daar absoluut van bewust. In de aanloop naar de verkiezingen zal ze die sperperiode zeer duidelijk naleven. In die periode kunnen politici niet als gast aan bod komen in een niet-nieuwsprogramma. Buiten de sperperiode zijn er echter geen overheidsregels die de vrijheid van media aan banden leggen. Het is dus zeker mogelijk dat een politicus buiten de sperperiode deelneemt aan een televisieprogramma. In eerste instantie – en dat mogen we ook niet onderschatten – is het dan ook de autonome keuze van de betrokken persoon zelf om al dan niet deel te nemen.

In dat licht vindt de VRT zelf dus dat ze geen inschattingfout heeft gemaakt. De uitzending vindt in december 2013 plaats, dus toch nog drie maanden voor de sperperiode. Daarom heb ik daar al evenmin een probleem mee. Ik volg de redenering van de VRT.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, dank u voor uw antwoord. Zo is het natuurlijk heel gemakkelijk: zeggen dat er geen inschattingfout is gemaakt. Ik zou eens willen weten wat u zou zeggen indien u als lijsttrekker aan de verkiezingen zou deelnemen en uw politieke tegenstrever zou gedurende een aantal weken 'airtime' krijgen en u niet. Ik denk dat u vlug bij de VRT zou staan, of dan toch minstens dat er in deze commissie andere vragen zouden worden gesteld.

Ik wil u wel volgen in uw redenering. U stuurt ons met een kluitje in het riet van de VRT. Ik ben dat ondertussen al gewoon als het over dergelijke zaken gaat. Maar ik som u eens de verschillende beroepen op. Wat is het beroep van Lesley-Ann Poppe? Dat is een Bekende Vlaming (BV) met borsten. (*Opmerkingen van minister Ingrid Lieten*)

Wat is het beroep van Ben Roelants? Dat is een reporter. Wat is het beroep van Gunter Lamoot? Dat is een komiek. Wat is het beroep van Veerle Malschaert? Dat is een actrice. Met alle respect voor die beroepen, ik doe mijn best. Ik heb zelf gedurende jaren producties gemaakt. Ik probeer te begrijpen wat een politicus – en dat is eigenlijk geen echt beroep –

tussen al die BV's komt doen. Ik ken al die BV's. Daar staat dan Wouter Van Besien tussen. Is dat een inschattingsfout? Ik vind het nog altijd niet netjes.

Ik stel hier een vraag en het antwoord dat ik krijg, zou men net zo goed via e-mail kunnen sturen. Minister, dan moeten we niet naar hier komen om u het antwoord van de VRT te horen voorlezen. Dit is een loopje nemen met alle neutraliteit en objectiviteit. Ze mogen zeggen wat ze willen. Als hier nu nog andere politici tussen zaten, tot daar aan toe. Het productiehuis beslist zelf wie hierin zit en wie niet. Blijkbaar heeft men ervoor gekozen om Wouter Van Besien erin te brengen. Dat dat zijn keuze is, daar moei ik mij zelfs niet mee: vrijheid blijheid voor iedereen. Ik blijf erbij dat politici het recht moeten hebben om zichzelf belachelijk te kunnen maken. Dat geldt ook voor Wouter Van Besien. Iedereen beslist dat zelf, alle respect daarvoor. Maar als een openbare omroep, die betaald wordt met belastinggeld van alle Vlamingen en waarvan u de toezichthoudende minister bent, er doodleuk één politicus in steekt, en dan nog een die niet van het zevende knoospgat is maar de voorzitter van een partij, dan vind ik dat niet correct. Punt, andere lijn. De VRT mag verklaren wat ze wil, ik vind dit niet correct.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik vind het een beetje spijtig dat de VRT blijkbaar niet de goedheid heeft om politici tegen zichzelf te beschermen. Ik ben er nog altijd tegenstander van dat ze zich tot dergelijke zaken lenen omdat ze andere zaken te doen hebben dan Pipo de Clown uit te hangen.

Wat mij het meest stoort, is dat dit het klassieke antwoord is. Hierover zijn al vragen gesteld in het verleden. We weten al dat de sperperiode van de VRT langer is dan de officiële sperperiode voor de verkiezingen, en dat ze zich daaraan houden. Mij stoort het nog altijd waarom we de cijfers over de deelname van politici aan spelprogramma's en infotainment niet meer kunnen krijgen van de VRT. Dat kon vijf jaar geleden wel. Vandaag worden die cijfers niet meer bijgehouden. Wat is daar de reden voor? Is de discrepantie tussen de verschillende partijen te groot? Valt er iets te verbergen? Ik zou graag hebben dat de VRT die cijfers opnieuw bijhoudt.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Wienen, ik wil die cijfers zeker vragen. Ik weet niet of zij die cijfers doelbewust niet geven. Als u dat overzicht wilt, zullen ze dat maken.

Mijnheer Verstrepen, met alle respect, maar uw opmerking over Lesley-Ann Poppe stuit mij tegen de borst.

De heer Philippe De Coene: Het turven van politici ging over redactionele programma's, nieuwsprogramma's en politici die aan het woord worden gelaten. Naar aanleiding van het jaarverslag hebben we vernomen dat men dat niet meer turfde omdat na enige tijd bleek dat het niet meer relevant was. Maar wij zullen het opzoeken in onze annalen, zodat wij weten wat de aanleiding is voor deze stellingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het terugtrekken van aangekondigde reportages door de VRT-nieuwsredactie - 442 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik zal proberen om u met een ander onderwerp nog eens tegen de borst te stuiten. Het gaat niet over BV's en ook niet over vrouwen, u mag dus gerust achterover leunen. Maar ik wil eerst toch nog eens terugkomen op het vorige. Ik heb dat niet zonder respect gezegd. Ik volg op hoe ze worden gelanceerd. Ik zal u de kopieën bezorgen. U kunt maar beter weten wat het letterlijk betekent vooraleer u uw opmerking maakt.

Mijn volgende vraag gaat over de perceptie, de geloofwaardigheid van de openbare omroep, en dan wel op het journalistieke vlak. Ik kan hier een enorm lange boom over opzetten, maar ik ga dat niet doen. Uiteindelijk is er in dit verhaal een rode draad, misschien nu ook een blauwe draad. Ik stel er vragen bij, want dit is niet goed voor de geloofwaardigheid van de openbare omroep als het gaat om de aankondiging van zeer belangrijke, spraakmakende reportages.

Ik heb het over de intrekking van een reportage. Terzake kondigde met veel poeha – vandaar dat het, ook op Twitter, zoveel aandacht kreeg – aan om dezelfde dag een reportage te brengen over de fraudezaken rond Karel De Gucht. U weet dat Karel De Gucht niet iemand is om zonder handschoenen aan te pakken. Misschien heeft het daar iets mee te maken. Later op de dag bleek dat Terzake de reportage niet bracht. Op Twitter konden we vernemen van Terzake dat de reportage gesneuveld was.

Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Er was al de intrekking van de Panoramareportage over de politiezone HAZODI (Hasselt, Zonhoven, Diepenbeek), u welbekend. Ik vind dat vreemd – mocht ik nu niets van televisie en journalistiek en redacties kennen. Als je de dag zelf iets programmeert, waarvoor je een check hebt gedaan bij redactie en hoofdredactie, journalistiek van a tot z, en het zelfs aankondigt, waarbij je het via sociale media naar het brede publiek brengt, vind ik het vreemd dat die reportage een paar uur later zonder reden sneuvelt. Het kan zijn dat de volledige ploeg zich weer eens heeft vergist en een reportage heeft afgewerkt, wat handenvol geld kost, daar begin ik niet eens over. Dat betekent dat er een afgewerkt stuk klaarstaat aan de regie. Daar komt dit puur technisch op neer.

Het was een aankondiging voor een reportage over wat Karel De Gucht allemaal heeft uitgespookt in Toscane en noem maar op. Een paar uur later verdwijnt dat stuk, het komt niet eens op antenne. Daardoor krijgt het natuurlijk mythische proporties. Over alle samenzweringstheorieën wil ik het niet hebben. Twitter en Facebook zijn zeer interessant om te zien welke redeneringen dan ontstaan. Maar het is op zich wel vreemd.

Minister, ik wil hierover geen politieke discussie voeren. Er gebeurt op een nieuwsdienst voortdurend journalistiek werk en onderzoek. Of dat wel of niet tot een reportage leidt en welke omvang die reportage krijgt, wordt bepaald op basis van louter journalistieke overwegingen. Volgens de VRT is dat ook gebeurd. Maar ik vraag me af, als een stuk uitzendklaar is, hoe komt het dan dat het plots niet op antenne gaat?

Minister, vindt u niet dat een dergelijke terugtrekking van aangekondigde reportages – het zijn er al meerdere – het imago van de VRT-nieuwsdienst aantast? Er ontstaan complottheorieën om te verklaren waarom dat stuk de antenne niet haalt. Het is nu al meer dan één keer gebeurd. Lijkt het niet beter dat de VRT haar reportages enkel aankondigt als men absoluut zeker is van de uitzending, zeker als het over dit soort inhoud gaat, waarbij een politicus wordt gevisieerd?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik kan er weinig aan toevoegen, in die zin dat men gewoon op 13 november 2013 's morgens heeft aangekondigd dat men die avond een item zou brengen over het belastingdossier van EU-commissaris Karel De Gucht. Het was de bedoeling om buitenlandse correspondenten aan het woord te laten over mogelijke imagoschade die Karel De Gucht zou kunnen oplopen door het dossier. Dat was de invalshoek. Later die middag bleek het echter niet mogelijk om bij voldoende correspondenten interviewtijd te krijgen en

dat ook allemaal in te bekijken. Vanwege agendaproblemen met de gesprekspartners die men ervoor had gevraagd, heeft men het item afgevoerd.

Dat is vast en zeker een beetje ongelukkig. De VRT-nieuwsdienst vindt dat ook. Maar het is wel zo dat men dikwijls 's morgens iets lanceert waarvan men nog niet 100 procent zeker is dat het klaar zal geraken. Voor nieuws- en duidingsprogramma's moet het item vaak nog in de loop van de dag worden gemaakt. Dat kan er soms toe leiden dat men op korte termijn de inhoud moet aanpassen of zelfs een bepaald item moet schrappen.

Men heeft er toch een les uit getrokken, mijnheer Verstrepen. Als een aangekondigd item de uitzending niet haalt, gaat men dat in de toekomst ook meedelen via dezelfde kanalen waar men het 's morgens had aangekondigd.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik dank u voor uw antwoord, minister, maar er zit een fout in de communicatie die de VRT heeft gegeven. Het is niet 's morgens aangekondigd, integendeel, het is omstreeks 15.12 uur in de namiddag aangekondigd. Dat is een groot verschil. Ik heb onder andere op de redactie van Telefacts gewerkt. Als je 's morgens iets aankondigt en je krijgt het niet rond, klopt de uitleg die u hebt gegeven. Maar als je voor een avondprogramma iets aankondigt om half vier, zijn de ploegen al buiten geweest en zijn er al opnames gemaakt, want in die korte termijn kun je iets niet klaarstomen, editen en monteren.

In de namiddag kondigt men het stuk groot aan en zes uur later, pas na de uitzending van Terzake, komt er een mededeling met excuses voor de verwarring. Dat gebeurt op een kanaal waar de VRT 34.500 actieve volgers heeft. Daar speel je toch niet mee, daar zet je niet zomaar iets op, het is geen Twitteraccount van een paar honderd mensen.

Minister, u geeft het antwoord. U hebt allicht geen inzage in hoe daar concreet wordt gefunctioneerd. Maar als de VRT nu zegt dat het 's morgens is aangekondigd en dat het is gesneuveld omdat ze het niet rond kregen, denk ik dat dat foute informatie is. De bewijzen zijn er, ik heb de 'printscreens' hier liggen. Het stuk is in de late namiddag aangekondigd en dat doe je als omroep meestal pas als je weet welke stukken je klaar hebt. In vier uur tijd steek je een dergelijk stuk niet in elkaar voor Terzake. Het bevestigt nogmaals mijn vermoeden dat hier iets niet koosjer is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de steun van Cobra.be aan het Festival van de Gelijkheid - 443 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, op 5 en 6 december 2013 vindt in Gent het Festival van de Gelijkheid plaats. Het festival verkoopt zichzelf als volgt op de website: "Kom naar het Festival van de Gelijkheid, waar iederéén welkom is en hokjes niet bestaan."

Als we het programma bekijken, merken we dat het festival wordt georganiseerd vanuit socialistische strekking. Daar is niets mis mee, laten we het daarover eens zijn. Het gaat uit van Curieus. Op de openingspagina blijkt dat er samenwerking is met de politieke partij sp.a. Ook de socialistische solidariteit fos is een van de partners.

Verder is het duidelijk dat ook veel van uw partijgenoten betrokken worden bij dit festival. Johan Vande Lanotte wordt geïnterviewd. Er wordt een debat georganiseerd ter nagedachtenis van Karel Van Miert met onder meer Kathleen Van Brempt en Saïd El Khadraoui. Ten slotte zijn er ook nog speeddatingsessies met Kathleen Van Brempt, Bart

Van Malderen, Bert Anciaux, Monica de Coninck en Karin Temmerman. En ik zie dat ook u daar moet verschijnen, minister, voor een speeddate – ik wou dat ik erbij kon zijn. (*Rumoer*)

Dat is allemaal prima natuurlijk, minister, daarover gaat het niet. Wat wel verbaasde, is dat bij de partners die we op de affiche zagen verschijnen, ook Cobra.be stond, toch een onderdeel van de openbare omroep. Toen we dat lazen, herinnerden we ons de heisa die ontstond toen de KetnetBand kwam optreden op een N-VA-familiedag, ik dacht in Bokrijk. Dat kon toen niet, de VRT-woordvoerder zei toen: “Een aan ons gelinkte groep kan nooit optreden op een evenement met een duidelijk politieke boodschap. De KetnetBand kan dus zonder problemen optreden op een bedrijfsfeest, maar absoluut niet op een familiedag van een politieke partij.”

Intussen werd Cobra.be geschrapt van de officiële affiche. De VRT zegt zich vergist te hebben en niet te hebben geweten dat er een politieke achtergrond was. Intussen verneem ik dat ook Het Depot Muziekcentrum Leuven, dat ook op de affiche stond, van de affiche is gehaald.

Minister, ik heb toch een paar vragen. U zou kunnen zeggen: “vijgen na Pasen”, maar misschien is dat niet het geval, we blijven in de sfeer van de vraag waar de grenzen liggen. Hoe komt het dat Cobra.be partner was van dit evenement? Welke engagementen gaat Cobra.be aan in verband met dit partnerschap? Was dat financiële sponsoring of werden andere afspraken gemaakt? Hoe rijmen we dit met de fameuze neutraliteit van de VRT? Hoe komt het dat de KetnetBand zelfs niet tegen betaling aanwezig mag zijn op een politiek evenement, maar dat Cobra.be wel partner kan zijn op een ander politiek evenement?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, het sociaal-cultureel werk in Vlaanderen is in zijn geschiedenis gegroeid vanuit de ideologische en filosofische betrokkenheid van mensen. Een engagement was meestal ingebed in een breder verhaal, een gekleurd verhaal. Of het nu de Kristelijke Arbeidersvrouwenbeweging (KAV) was, Femma, de Kristelijke Werknemersbeweging (KWB), de Socialistische Vooruitziende Vrouwen (SVV) of Curieus, noemt u maar op: er bestaan in Vlaanderen zo goed als geen verenigingen die bij wijze van spreken ‘neutraal’ zijn. Zelfs het Davidsfonds heeft zijn kleurtje en idee, en dat is maar goed ook. Laten we dat palet aan ideologische en filosofische diversiteit in Vlaanderen aanhouden.

Mijnheer Vandaele, ik heb veel respect voor u, maar hier maakt u toch een denkfout, het spijt me zeer dat ik dit moet zeggen. Een sociaal-culturele vereniging die tot dezelfde brede politieke gezindheid behoort als een partij, beschouwt u meteen als deel uitmakend van een partij. Wel, als u aan de Femma-vrouwen bij u in De Haan zou vragen of ze CD&V’ers zijn, zou u ook van een kale reis thuiskomen. De zuilverbondenheid, of beter de zuilgebondenheid is heel erg verzwakt in Vlaanderen. Anders zouden we niet kunnen verklaren waarom CD&V geen 70 procent van de stemmen heeft, maar dat geheel terzijde.

Ik kan u volgen in de redenering dat men voorzichtig moet zijn, daar ben ik het mee eens. Maar als we bij elke organisatie met een filosofisch engagement, christelijk, vrijzinnig, links, rechts of wat dan ook, zouden verhinderen dat een openbare omroep meewerkt aan een activiteit, dan zijn we ver van huis.

Ik zeg dit omdat ik geen enkele betrokkenheid heb bij Curieus. Ik kom uit een andere politieke familie en ik ben actief in een andere politieke familie, maar dit is een principespommering. Er is een verschil tussen Curieus en sp.a, net zoals tussen Femma en CD&V. En zo zouden we dat ook kunnen zeggen van veel verenigingen uit Vlaams-nationale hoek, uit liberale hoek of uit wat voor hoek dan ook.

Ik vind het nu eens fijn, minister, dat Cobra en Klara, die meestal in de hoek zitten van de moeilijkere cultuuruitingen, Cobra al zeker, aandacht hebben voor wat een sociaal-culturele vereniging doet in Vlaanderen.

Laten we blij zijn – en ik zal het eens negatief uitdrukken – dat het geen ‘l’art pour l’art’ is, maar dat het gaat over sociaal-cultureel werk zelf. En dus betreur ik zelfs de overhaaste beslissing van de VRT om zich meteen terug te trekken. Ik ben geen lid van Curieus, maar het is een principieusstellingname over welke kleur ook. Het sociaal-cultureel veld in Vlaanderen is zo gegroeid, het is zo samengesteld, en dat is een waarde. Als die plotseling door sommigen als een bedreiging wordt gevoeld, dan spelen er andere motieven dan de motieven van sociaal-culturele aard, van emancipatorisch empowerende of vormende aard van de Vlaamse bevolking. Dit principieusstandpunt wil ik hier toch innemen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik heb een mededeling voor de heer Caron, mijn fijne collega van die sympathieke partij. Mijnheer Caron, ik weet niet of u de communicatie hebt bekeken over dit hele initiatief. Er staat een heel groot logo bij van sp.a en ook de zin “in samenwerking met”. Enfin, voor mij mag iedereen samenwerken – voor een andere partij zou het misschien nog anders geweest zijn.

Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord, want twee jaar geleden was er het debat over de KetnetBand. Ik weet niet wie de boeking heeft gedaan of wie de verantwoordelijke is in dit verhaal, maar ik citeer u even, want toen zei u het volgende over ei zo na hetzelfde: “VRT Line Extensions doet een beroep op een extern bureau.” In dat geval ging het om het productiehuis Any Media. De minister vervolgde met: “In het contract met dat agentschap is de volgende clausule opgenomen: ‘Any Media onthoudt zich van afspraken met organisaties of verenigingen van een uitgesproken politieke, godsdienstige, syndicale of ideologische strekking.’” Dat zijn de woorden van de minister, die stopte met deze zin: “In die zin is het evenement toen van de KetnetBand een wake-upcall geweest.” Misschien zijn ze ondertussen weer ingedommeld en is er weer een wake-upcall nodig.

Minister, ik ben benieuwd wat uw antwoord zal zijn en wie hiervoor verantwoordelijk is.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, behalve lid van het Vlaams Parlement, ben ik ook voorzitter van Curieus. Ik vind dit een treurig verhaal.

Mijnheer Vandaele, bij wijze van inleiding wil ik erop wijzen dat er een tijd is geweest, tot pakweg een jaar geleden, dat dergelijke vragen om uitleg het monopolie van het Vlaams Belang waren. Ik stel vast dat de N-VA na de mandatarissen ook de vragen om uitleg over de VRT overneemt. (*Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele*)

Ik wil ook iets over Curieus zelf zeggen. Op de website en in de missieverklaring staat wat Curieus is: “een progressieve cultuurfabriek actief op het terrein van de sociaal-culturele volwassenenwerking. Curieus is een vereniging met een ongebonden en zelfstandige werking, historisch gegroeid vanuit en ingebed in de socialistische beweging.” In mentaal gesteld, proberen we laagdrempelige sociale activiteiten te organiseren waarbij we zo veel mogelijk mensen met cultuur in de breedste betekenis van het woord in aanraking trachten te laten komen.

We ontplooiën hiervoor een aantal activiteiten, zoals Belbos, KLIK, Neuzen in Vlaanderen, de herschrijving van De Kapellekensbaan door vijf hedendaagse schrijvers en het Festival van de Gelijkheid, dat een groot evenement op een donderdag en een vrijdag moet zijn. Dat festival is een maatschappelijk cultureel festival vol exposities, debatten, muziek, lezingen, fotografie, speeddates en ook literatuur. In mijn ogen is dit niet het gemakkelijkste thema om een breed publiek aan te spreken. We brengen dit precies omdat het niet zo gemakkelijk is. We plannen hiervoor een voorleesmarathon en sofabbels. We hebben hiervoor een aantal mensen uitgenodigd. Tot nu toe komen alvast Peter Verhelst, Bernard Dewulf, Peter Terry, Anne Provoost, Jeroen Olyslaegers, Mustafa Kör, Christophe Vekeman, Griet Op de Beeck, Marnix Peeters, Saskia De Coster en dergelijke. Er is ook een boekenruilmarkt, die overigens

door de Stichting Lezen werd gesteund. Met dank aan de heer Vandaele heeft de Stichting Lezen deze ochtend laten weten niet meer te durven komen. Daarnaast zijn er signeersessies en zou de Boekendokter komen.

De Boekendokter is een leuk initiatief waarmee Cobra op een laagdrempelige wijze tracht om mensen voor wie het niet evident is moeilijke of onbekende boeken te lezen, toch met die literatuur in aanraking te brengen. Wie de vergelijking tussen de komst van de Boekendokter naar het Festival van de Gelijkheid en een optreden van de KetnetBand op een meeting of familiedag van de N-VA maakt, vergelijkt appels met peren.

De indruk wordt trouwens gewekt dat alle mensen die naar het festival komen socialisten zijn – ze zullen het graag horen. Het gaat onder meer om Walter Zinzen, Liesbeth Van Impe, Luc Van der Kelen, Brigitte Hermans, Sami Zemni, Francesca Vanthielen, Chris Van den Abeele, Pat Donnez, Tinne Van der Straeten, de directeur van de Belgische federatie van de financiële sector (Febelfin) en Koen Schoors. Als ze op 25 mei 2014 allemaal op onze lijsten zouden staan, zou ik een gelukkig mens zijn. Dat zal niet het geval zijn.

Ik wil me enigszins aansluiten bij wat de heer Caron al heeft gezegd. Veel Vlaamse culturele verenigingen zijn ingebed in en gelinkt aan een ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging. We moeten dat niet onder stoelen of banken steken.

Wat ik zo erg vind, geldt voor alle goed menende organisaties. Ik noem onze organisatie in de eerste plaats, maar dat is niet de belangrijkste. Het gaat ook om Femma, om de KWB, om de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV), om het Rodenbachfonds, om de Open, Kristelijke, Respectvolle en Actieve beweging (OKRA), om Pasar, om de Vlaamse Liberale Vrouwen, om het Katholiek Vormingswerk van Landelijke Vrouwen (KVLV) en om de Gezinsbond. Mijnheer Vandaele, u probeert met dergelijke initiatieven en met dit soort gekraai in de krachten het sociaal-cultureel middenveld lam te leggen. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

Dat is de toekomstvisie van de N-VA op het vlak van het sociaal-cultureel middenveld. U wilt het op deze manier kapotmaken. U hebt uw slag thuisgehaald. De Boekendokter komt niet. De VRT weet nochtans al sinds augustus 2013 perfect wat dit festival is, wie het organiseert en wie er komt spreken.

De heer Wilfried Vandaele: Dat betekent dat de VRT liegt.

De heer Jan Roegiers: In september 2013 heeft de VRT het boekje ontvangen waarin alle sprekers staan vermeld. Ik stel trouwens vast dat in de mail van de VRT staat dat enkele leden van het Vlaams Parlement de VRT hierop hebben aangesproken. Hierop is daar het licht gaan dagen. Volgens mij was er geen enkele reden om het licht te doen dagen. De Boekendokter was welkom op het Festival van de Gelijkheid en had daar een goede bijdrage kunnen leveren. Ten gevolge van de interventie van de heer Vandaele komt de Boekendokter niet.

We hebben een contract met de VRT gesloten. Curieus zou, voor alle duidelijkheid, 1100 euro plus btw voor de Boekendokter betalen. We zullen nu nagaan wat we met dat contract moeten doen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan het woord te nemen, maar na het pleidooi van de heer Roegiers voel ik me enigszins aangesproken. Was het maar waar dat de N-VA de vragen en de standpunten van het Vlaams Belang zou overnemen. Mochten ze dat doen, zou het beter zijn in het Vlaams Parlement. Dat zou een kans op een beter en een mooier Vlaanderen geven. Spijtig genoeg is dat niet het geval, en u zult het dus nog een tijdje met mij moeten stellen.

U kunt toch niet ontkennen dat het sociaal-cultureel verenigingsleven is geïnfiltrerd door verenigingen met partijpolitieke bedoelingen? De oorsprong gaat terug op ontwikkelingen in de jaren zestig van vorige eeuw. Alle traditionele partijen waren in hetzelfde bedje ziek.

Nooit is daar veel heisa over ontstaan. Maar hier betreft het de participatie van de openbare omroep, en dan wordt het een andere zaak. Stelt u zich even voor dat het zou gaan om een uitgeverij van rechtse boeken, en dat die een alternatieve boekenbeurs zou organiseren. Het kot zou te klein zijn als Klara of Cobra.be die boekenbeurs zou steunen. Mijnheer Roegiers, uw uiteenzetting is dus echt wel te kort door de bocht. Ik vind de vraag van de heer Vandaele dus erg pertinent.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, ik heb naar aanleiding van uw vragen elementen van antwoord opgevraagd bij de VRT. Enkele maanden geleden kreeg het intern productiehuis VRT Televisie de vraag om de rubriek De Boekendokter van Cobra.be met decor te verhuren aan het Festival van de Gelijkheid, dat op 5 en 6 december wordt georganiseerd door de vzw Curieus, een sociaal-culturele organisatie met een onafhankelijke vzw-structuur. De missie van Curieus is hier door de heer Roegiers toegelicht.

Het Festival van de Gelijkheid biedt exposities, documentaires, muziek en ook een heel literatuurluik aan. Er is onder meer in een voorleesmarathon en in sofababbels met acht literatoren voorzien. Er zal ook een boekenmarkt en een boekenruilbeurs worden georganiseerd. De verantwoordelijken van Cobra.be hebben de vraag en de context onderzocht. Ze kwamen tot de conclusie dat er voldoende culturele invalshoeken aan het festival waren die aansluiten bij het cultuuraanbod van Cobra.be. Het intern productiehuis ging daar op vraag van de vzw op in.

Toen werd een tweede stap gezet. Naar aanleiding van de voorbereiding van dit parlementair debat over de vraag van de heer Vandaele heeft de VRT vastgesteld dat op de website van het Festival van de Gelijkheid een link wordt gelegd met een politieke partij, namelijk sp.a. De website vermeldt dat het festival wordt georganiseerd "in samenwerking met" sp.a, die het festival mee sponsort en die aansluitend op het festival, op 7 december, een congres organiseert.

De VRT heeft toen zijn evaluatie bijgesteld. De Programmacharterraad van de VRT heeft zich daarop gebogen over deze kwestie en kwam tot de volgende conclusie: "De Programmacharterraad oordeelt dat de gepaste onpartijdigheid van de VRT daardoor in het gedrang komt. Conform het Programmacharter spreekt de raad het volgend bindend advies uit: het logo van cobra.be moet worden verwijderd van de website. Cobra.be moet zijn activiteiten op het Festival van de Gelijkheid schrappen." De VRT heeft Curieus daarop laten weten de samenwerking stop te zetten, om de onpartijdigheid van de VRT niet in het gedrang te brengen.

De samenwerking werd dus stopgezet. Afgaande op het antwoord van de VRT is er dus niets mis met Curieus of met het Festival van de Gelijkheid, maar vormde de samenwerking met sp.a, die ook een congres organiseert, een probleem dat de onafhankelijkheid van de VRT in het gedrang zou brengen. De VRT heeft dus het oordeel van de Programmacharterraad op dat punt gevolgd.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, ik ben geschrokken van wat de heer Caron hier zei, maar wat de heer Roegiers er nog dacht te moeten aan toevoegen, was er ver over. Curieus is een culturele organisatie, en uiteraard is het zo dat een culturele organisatie een ideologische achtergrond mag hebben. Ik weet dat ook, want ik kom ook uit die sector. Ik ondersteun dat. U mag gerust voorzitter van zo'n organisatie zijn, dat interesseert mij echt niet. Maar uw stelling dat de N-VA het middenveld onderuit wil halen en dat ik die strategie hier verwoord, is erover. Ik zou dat niet meer doen, mijnheer Roegiers.

Ik zal u verbazen: ik heb zelf nog uiteenzettingen gegeven op bijeenkomsten van Curieus. Zij laten ook linkse mensen van de N-VA spreken. Maar ik deed dat niet in het kader van een aanloop naar een partijcongres. Blijkbaar heeft ook de VRT daar dus problemen mee. U zegt dat er een contract met de VRT was afgesloten en dat zij het programmaboekje in handen

hadden. Als dat klopt, dan liegt de VRT, want de VRT zegt dat de omroep niet wist in welke setting hij zou meewerken. Dat heeft de VRT aan ons laten weten. Er is daar dus toch iets misgelopen. Ik neem u uw uiteenzetting dus bijzonder kwalijk, mijnheer Roegiers. Ik denk trouwens dat als het om een organisatie van Vlaams-nationale signatuur zou gaan, en de VRT zou daaraan meewerken zoals ze dat nu blijkt te doen, u dat ook allesbehalve op prijs zou stellen.

Als u dit spijkers op laag water vindt, collega, zal ik u nog een ander voorbeeldje geven, dat onlangs op mijn bureau is terechtgekomen. Iemand van onze partij, Siegfried Bracke, is erop uitgestuurd om hier en daar een lezing te geven. Hij toonde daarbij beeldjes uit Terzake en het Journaal. Dat is op YouTube terechtgekomen, en dan krijgt de partij een brief van de heer Luc Rademakers, algemeen hoofdredacteur van de nieuwsdienst, om te zeggen dat de N-VA die stukjes als de wiedeweerga van YouTube moet verwijderen, omdat het absoluut niet kan dat een politieke partij stukjes van een product van de openbare omroep gebruikt, terwijl wij zeggen dat dat niet meer of niet minder is dan gebruikmaken van het citaatrecht, zoals dat ook in het auteursrecht is bepaald.

Waar zijn we dan mee bezig? U vindt dat ik spijkers op laag water zoek. Ik denk dat de anderen dat af en toe ook doen en dat er hoe dan ook enorm moet worden opgepast dat als de openbare omroep met politieke partijen te maken heeft, hij iedereen op dezelfde manier behandelt. Meer moet dat niet zijn.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik blijf bij mijn principiële stellingname die ik daarnet verwoord heb. Het is eigen aan het sociaal-cultureel werk dat het zo is.

De VRT meent daar te moeten op ingrijpen, omdat het logo van sp.a manifest op de promotie staat. Je kunt erover discussiëren of dat uit voorzichtigheid niet beter was vermeden. Los daarvan wil ik ook niet dat de VRT morgen een soort superneutraal instituut is, dat geen aandacht meer zal hebben voor om het even welke activiteit, al heeft die een dichte of verre binding met een politieke ideologie, zonder dat het een partij is.

Mijn bekommernis blijft. Het pluralisme in Vlaanderen is een kwaliteit, minister. Ook de VRT moet dat inzien. Ik wil deze beslissing op zich niet aanvechten, maar ik wil niet dat het eindigt in een soort superneutrale openbare omroep. Dit is Vlaanderen niet.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik zal mij niet mengen in het gekissebis tussen bepaalde politiek-ideologische strekkingen. Ik vind dat u een zeer boeiend antwoord gegeven hebt, minister. De VRT besliste de samenwerking met een evenement te stoppen vanwege één prominente partijlink, met de sp.a in dit geval. Maar aan de andere kant zien ze er geen probleem in om een partijvoorzitter van Groen prominent op te voeren in een nog actiever programma.

Ik zal u daar niet verder mee belasten. Ik zal een officiële brief schrijven naar de programmacharterraad, met de vraag hoe het nu zit. Objectiviteit of neutraliteit? Links of rechts? Volledig verward ga ik hier naar buiten. Ik zal zo dadelijk die brief schrijven. Ik ben benieuwd of ze een antwoord kunnen geven. Men blaast warm en koud tegelijk in dit verhaal. Ik vind dit vreemd van de VRT.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik vind het bijzonder laakbaar, mijnheer Vandaele, dat u in uw wederwoord blijft volharden in het dooreenhaspelen van politieke partijen – de N-VA, sp.a, CD&V, Open Vld – en socioculturele verenigingen als Femma, KWB, Rodenbachfonds, OKRA, Pasar.

Mijn punt is dat met het kortwieken van een medewerking van de VRT aan een onafhankelijke socioculturele vereniging, u ervoor zorgt dat al die organisaties, die allemaal een ideologische, filosofische of godsdienstige band hebben, in principe nooit meer een beroep kunnen doen op een instelling als de VRT of een organisatie als de Boekendokter. Ik vermoed dat het een welbewuste vraag van de N-VA is om het de socioculturele verenigingen in Vlaanderen op die manier moeilijk te maken. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

De voorzitter: Ik heb er het reglement eens op nagekeken, mijnheer Vandaele, en daarin lees ik dat in het wederwoord een bijkomende vraag moet worden gesteld. Geen van de collega's heeft dat gedaan. Iedereen heeft bijkomende opmerkingen gemaakt. Normaal gezien is er, nadat de minister toelichting heeft gegeven bij de bijkomende vragen, nog een laatste woord voor de vraagsteller.

Wat mij betreft, mag u hier nog een half uur samen bezig zijn. Ik hoop dat we Siegfried Bracke niet te veel als stichtend voorbeeld nemen. Want daar kan ik ook nog een en ander over vertellen. Ik heb daar nooit vragen over gesteld. Maar ga uw gang, mijnheer Vandaele.

De heer Wilfried Vandaele: Het gaat hier niet over Siegfried Bracke, voorzitter. Het gaat over het gebruik van materiaal dat blijkbaar op het ene moment en voor de ene niet kan, terwijl men op andere momenten zelfs dingen gaat sponsoren als openbare omroep. Daarover gaat het, altijd weer diezelfde vraag over de scheidingslijnen en de grijze zones tussen wanneer wel en wanneer niet. Maar nogmaals: ik neem het absoluut niet dat collega Roegiers van deze gelegenheid gebruikmaakt om op zo'n laag-bij-de-grondse manier uit te halen. Hij zou beter moeten weten. Ik ben er zelfs van overtuigd, voorzitter, dat hij ook beter weet, maar dat hij hier gewoon zijn spelletje komt opvoeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de uitzending door de VRT van een muziekdocumentaire, aangeleverd door een platenmaatschappij - 475 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroj tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over promotiecampagnes op Canvas - 479 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Op zondag 17 september zond Canvas een documentaire uit over Hooverphonic, een populaire pop-rockgroep. Alleen merkte een journalist van De Standaard op dat deze documentaire niet gemaakt was in opdracht van de VRT. Het betrof blijkbaar een film die gefinancierd is door Sony Music, de platenfirma van Hooverphonic, en die gratis werd aangeboden aan de VRT. In feite is deze documentaire dus een soort promo-instrument voor de groep. Je kunt je afvragen of het de taak is van een publieke zender om een dergelijk programma kritiekloos op te nemen.

Minister, klopt het bericht in De Standaard dat de documentaire gratis werd aangeleverd door de platenmaatschappij? Dat staat dicht bij reclame, zo'n praktisch. Hoe oordeelt u over deze scheidingslijn? Op welke manier is nagegaan of het programma beantwoordt aan de kwaliteitsnormen die de VRT voor dat soort programma's vooropstelt? Is dit een praktisch die

nog wordt gehanteerd? Heeft de VRT in het verleden nog programma's of documentaires uitgezonden die werden aangeleverd door een begunstigde van het programma?

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: De heer Vandaele heeft de context vakkundig geschetst. Ik zal onmiddellijk overgaan tot de vragen, die de problematiek iets beter fileren dan zijn vragen, die, met alle respect, op zich goed zijn. Ik ga er hier en daar wat dieper op door.

Minister, klopt het dat de VRT documentaires uitzendt, die haar niet alleen gratis ter beschikking worden gesteld, maar ook in ruil voor goede uitzendingen? Volgens mij ligt daar het paard gebonden. Zo ja, is dit verzoenbaar met het Mediadecreet en de beheersovereenkomst? Zo nee, camoufleren deze gratis aangeboden documentaires niet een voor de kijker onzichtbare puur commerciële agenda?

Hoe reageert de VRT en hoe reageert u op het feit dat deze documentaire in feite deel uitmaakt van een reclame- en promotiecampagne? Was de VRT hiervan op voorhand op de hoogte?

Valt dit in de beheersovereenkomst onder operationele doelstelling 18.3 dat de VRT-netten advertentieruimte maken voor cultuurpartners in het kader van een mediaruil? Indien wel, waarom wordt de kijker dan hier niet nadrukkelijk van op de hoogte gebracht, want dat zou kunnen? Indien niet, aan welke doelstelling uit de beheersovereenkomst wordt deze actie gekoppeld?

In de beheersovereenkomst staat dat de VRT een intern productiehuis heeft dat zich bekwaamt in de productie van programma's over cultuur. Waarom kan dit productiehuis niet zelf dergelijke documentaires maken?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, het klopt dat de documentaire 'Hooverdomestic' gratis aan Canvas werd aangeboden voor uitzending. Dat wil niet zeggen dat de VRT dat zonder kosten op antenne kan brengen, want ze heeft uiteraard ook postproductiekosten zoals kosten voor nabewerking, ondertiteling, sonorisatie en andere kosten.

De VRT bepaalt uiteraard autonoom haar programma-aanbod. Dat betekent dat ze autonoom heeft beslist over de uitzenddatum en het uitzenduur van de documentaire. Daar werd niet over onderhandeld. Het is pas op basis van de inhoud dat Canvas heeft beslist om het te programmeren. De VRT verzekert hierbij dat platenproducenten geen inhoudelijke invloed hebben op de programmering van Canvas.

Niettemin is dat nog gebeurd. Canvas zond ook de muziekdocumentaire 'Round the Bend' van Dimitri Van Zeebroeck uit over Bent Van Looy. Ook deze documentaire werd gratis aangeboden door een platenmaatschappij.

In het programmacharter van de VRT wordt de financiering van de programma's behandeld. Zo staat in het charter onder andere het volgende: "Onder externe financiering verstaan we alle vormen van financiering, prijsvermindering of ruil van programmaonderdelen, programma's en programmareeksen, rechtstreeks door derden of via tussenkomst van een van de dochtermaatschappijen van de VRT. (...) We behouden en garanderen in alle gevallen onze redactionele onafhankelijkheid. We laten de inhoud van programmaonderdelen (...) niet determineren of bepalen door externe financiers. (...) Externe financiering is nooit de uniek bepalende factor, noch de uiteindelijke verantwoording voor de productie of uitzending van ons aanbod."

De beslissing om de documentaire uit te zenden, is een redactionele beslissing geweest. De VRT had hier geen promotioneel doel voor ogen, noch heeft ze zich bewust willen inschakelen in enige reclame- of marketingcampagne van de producent. Maar de VRT beseft uiteraard wel dat het feit dat er geen licentievergoeding werd betaald, de perceptie in de hand

zou kunnen werken alsof de VRT zich heeft willen inschakelen in een dergelijke reclame- of marketingcampagne. Ze onderzoekt dan ook of ze haar beleid op dat vlak moet verfijnen.

We moeten een beetje langs twee kanten kijken. We vragen natuurlijk wel aan de VRT en Canvas om zo veel mogelijk cultuur te brengen. Daar horen ook muziekdocumentaires bij. Dat betekent dat men aansluit bij het muziekbeleidsplan van de VRT. Dat betekent langs de ene kant een weerspiegeling zijn van de samenleving, en langs de andere kant ook het onder de aandacht brengen van de hedendaagse muzieksector. Dat wil ook zeggen nieuwe muziek die wordt gemaakt. Dat betekent ook dat de VRT een breed platform biedt aan Vlaamse artiesten en die ondersteunt en dat men dat vertaalt in een drieledige productiestrategie voor muziek. Ten eerste is dat aandacht voor Vlaamse muziek met eigen producties, zoals 'Belpop' of 'Soulwax XL', en licenties voor het uitzenden van concertopnames. Ten tweede is dat aandacht voor internationale muziek met licenties voor het uitzenden van opnames van concerten van internationale artiesten. Ten derde is dat een actuatedreven selectie waarbij aandacht gaat naar concerten, nieuwe releases, verjaardagen van bands en dergelijke.

Vanuit deze strategie zond Canvas de muziekdocumentaire 'Hooverdomestic' uit in het muziekslot van Canvas op zondagavond. Dat draagt de naam 'Headliners'. Men probeert daar zo actuatedreven mogelijk documentaires uit te zenden. In datzelfde programma 'Headliners' kwamen ook andere artiesten aan bod zoals in 'Round The Bend' over Bent Van Looy, 'Bowie: Five Years' naar aanleiding van de release van de nieuwe plaat van Bowie, de documentaire over Lou Reed, 'Classic Albums: Transformer,' naar aanleiding van de dood van de zanger.

De VRT was inderdaad op de hoogte van de release van de nieuwe cd van Hooverphonic. De documentaire werd dan ook opgenomen in het programmaschema van Canvas omdat dat actualiteitswaarde had door de nieuwe release. Het ene verhoudt zich tot het andere. Er was dus een culturele actualiteitswaarde om deze documentaire uit te zenden, maar de VRT is er zich van bewust dat dat langs de andere kant zou kunnen worden geïnterpreteerd alsof men zich zou inschrijven in de commerciële strategie van een platenmaatschappij.

Het is wel moeilijk omdat heel veel airplay, niet alleen op de televisie maar ook op de radio, gaat naar de release van nieuwe albums omdat we dat ook deels als de missie van de VRT beschouwen. Het is een beetje moeilijk om zich volledig los te koppelen van de actualiteit en van de releases van nieuwe cd's.

Men verwijst niet naar operationele doelstelling (OD) 18.3, maar wel naar de strategische doelstelling (SD) 19, waarin de culturele opdracht van de VRT duidelijk wordt omschreven. Dat was ook de basis van de beslissingen.

Ik heb nog een heel lijstje van andere producties, ook van producties die het eigen productiehuis heeft gemaakt. Ik zal het aan het commissiesecretariaat overmaken.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: De VRT wordt gefinancierd met openbare middelen. Daar ligt natuurlijk het kalf gebonden, in die zin dat ze niet mag handelen in strijd mét. Dat is evident. Maar omdat het openbare middelen zijn, mag ze zelfs niet de schijn wekken. Dat is haar probleem. In de privésector zou dat probleem zich niet voordoen. Hier mag zelfs de schijn niet worden gewekt dat ze handig meespeelt in een commercieel spelletje. U hebt in feite wel in uw antwoord gezegd dat die schijn hier natuurlijk wel wordt gewekt.

Ik heb ook begrepen uit uw antwoord dat de VRT zal nakijken in welke mate ze kan verfijnen. Het geeft me voldoening dat ze beseft dat de schijn wordt gewekt dat ze hierin meegaat. Ik begrijp dat dit een vorm van actualiteit is en dat men daarin meegaat. De radio doet dat ook, maar op de radio maakt men dat dan ook wel duidelijk. Daar voelt men dat beter aan. Hier kon men dat niet aanvoelen.

Volgens mij is dat makkelijk op te lossen door even te stellen bij de in- of uitleiding van een programma, dat dit programma dat uiteraard beantwoordt aan alle kwaliteitsvereisten, is gemaakt door een derde. Dat is op zich geen schande. De meeste natuurdocumentaires zijn ook gemaakt door derden. Men betaalt daar dan wel voor. Wanneer men hier echter duidelijk stelt dat deze documentaire is gemaakt door Sony Music en men past dat in hun commerciële release, dan neemt men de schijn weg dat men zichtbaar maakt wat zichtbaar moet zijn, juist omdat het een openbare omroep is. Een openbare omroep mag de kijker niet misleiden en niet op het verkeerde been zetten.

Ik onthoud dat er geen ruil is geweest voor goede uitzendingen. Het was niet de bedoeling te camoufleren dat hier een gratis aangeboden documentaire in een commerciële agenda werd geplaatst, maar ze waren er wel van op de hoogte. Men aanvaardt dat de schijn tegen speelt en dat men een verkeerde indruk wekt. Men is bereid daar de komende maanden een nieuwe strategie aan te koppelen. Dat volstaat voorlopig.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■